

(foto gerrit boer). Hoogeveen: Leerlingen Maartje, Finn en Anna vertellen over de Paarse Vrijdag. GERRIT BOER

Paarse Vrijdag op Wolfsbos: kan een kraampje de dalende acceptatie keren?

ISA MELLEMA

HOOGVEEN Door heel het land werd op 9 oktober Paarse Vrijdag gevierd. Ook op RSG Wolfsbos. Dat deden ze met een vrolijk versierde kraam in de kantine.

Gewapend met regenboogstickers, paarse markeerstiften en nagellak zitten leerlingen klaar voor Paarse Vrijdag. Trots laat Anna Oldenbeuving (14), derdejaars vwo-leerling, haar zojuist paars gelakte nagels zien.

Ze zit samen met Maartje Eijdenberg (19) en Finn Vos (15) achter een kraampje in de aula. Soms loopt er een leerling of docent langs om een praatje te maken. Ook zijn er leerlingen die een paarse markeerstift meenemen en daarna doorlopen. Storm loopt het nog niet. Maar daar gaat het volgens Hans Esders, docent geschiedenis en maatschappijleer, ook niet om. „We willen het voor studenten heel vrijblijvend houden”, zegt Esders.

„We hebben hier een kraampje staan met studenten die zich vrijwillig hebben aangemeld. Als je het leuk vindt, kom je langs en als je het stom vindt, dan niet.” Daarmee willen de docenten een vijandige sfeer vermijden.

Tijdens Paarse Vrijdag wordt aandacht gevraagd voor de acceptatie van de lhbtqi+-gemeenschap. Op scholen wordt bijvoorbeeld een Paarse Vrijdag-krant uitgedeeld en leerlingen worden aangemoedigd om paarse kleding aan te trekken.

Volgens lhbtqi-belangenorganisatie COC doen er dit jaar 3130 scholen mee, een record. Tegelijkertijd daalt de homo-acceptatie onder jongeren flink, zo bleek uit onderzoek van de universiteit Utrecht en het Trimbos Instituut.

„Het gaat ons niet lukken om leerlingen die er negatief tegenover staan, met dit kraampje op andere gedachten te brengen. De leerlingen die nu bij het kraampje staan voelen zich vrij genoeg om dat te doen”, zegt Esders. „Maar er

zijn ook leerlingen die bij de lhbtqi+-gemeenschap horen, die dat niet durven te uiten. Op deze manier willen we aan hen laten zien dat we het belangrijk vinden en dat ze welkom zijn.”

Ook Maartje, Finn en Anna merken in de klas dat de homo-acceptatie onder jongeren daalt. „Als het over deze onderwerpen gaat in de lessen dan merk je de weerstand wel. Sommige leerlingen zeggen dan bijvoorbeeld dat er ook een heterodag moet zijn”, zegt Maartje. „Daar ben ik het niet mee eens.” Finn vult aan: „Leerlingen die hetero zijn worden niet gepest omdat ze hetero zijn.”

Acceptatie

Ze vinden het dan ook belangrijk om mee te doen met Paarse Vrijdag. „Ook al is het maar een dag in het jaar, denk ik dat het wel heel goed is om er aandacht voor te vragen. Ook al zou het natuurlijk het hele jaar geaccepteerd moeten worden”, zegt Finn.

Defensie en de Europese defensie-industrie vragen steeds meer technische onderdelen uit eigen regio. In Hoogeveen speelt Betch Mass Tuning daarop in met de grootschalige productie van precisieonderdelen voor onder meer drones, sensoren, nachtkijkers en legerrobots.

WILLEM DEKKER

Er rolt een minuscule metalen knopje uit een van de 90 geautomatiseerde draaibanken van Betch in Hoogeveen. Het is net een centimeter in doorsnede. „Dat is voor Defensie”, zegt directeur Arjan Schuinder terwijl hij het aluminium knopje tussen duim en vinger vasthoudt. Er rollen duizenden stuks uit de draaibank. Betch is gespecialiseerd in precisiedraaiwerk in grote series. Het bedrijf maakt onderdelen voor onder meer automotieven (auto's en motoren), hightech en de defensie-industrie. Dat stelt hoge eisen aan de maatvoering, kwaliteit en reproductie van het onderdeel. De kracht van Betch ligt volgens Schuinder in de combinatie van nauwkeurige bewerking en productie van tienduizenden tot miljoenen onderdelen.

24 uur

„Vijfhonderd of duizend stuks lijkt heel veel, maar voor ons gaat dat niet op. Wij moeten het van massaproductie hebben. Goed, snel en effi-

Directeur Arjan Schuinder. FOTO: MARCEL JURIAN DE JONG

ciënt. Automatisering is de basis. Onze draaibanken kunnen 24 uur per dag draaien. Om vijf uur 's middags gaat het personeel naar huis, maar de machines draaien door. Bij ons stuurt één werknemer vier of vijf draaibanken aan. Die programmeert en stelt de machines in, bewaakt de kwaliteit en zorgt ervoor dat de productie goed verloopt. Robotsering en digitalisering en AI on-

dersteunen dat”, legt Schuinder uit. Jaarlijks maakt Betch circa 95 miljoen componenten.

De Europese defensie-industrie groeit als kool en wil minder afhankelijk zijn van Amerika en China. De behoefte is groot aan Europese bedrijven die technische componenten op grote schaal kunnen leveren. Het gaat om nieuwe technologie en om voldoende capaciteit om die

technologie te kunnen produceren.

Betch levert onderdelen voor onder meer drones, nachtkijkers, sensoren, afweersystemen en onbemande voertuigen. Zoals componenten voor dronemotoren en behuizingen voor robotvoertuigen. Schuinder: „We willen ook propellers voor drones gaan maken, die komen nu nog hoofdzakelijk uit China. Ik ben er 100 procent van overtuigd

dat onderdelen die nu buiten Europa worden gemaakt, erg goed in Europa te produceren zijn. Van hogere kwaliteit en tegen concurrerende prijzen.”

Hij ziet kansen voor de Nederlandse maakindustrie. „Europese klanten zoeken ook leverzekerheid, constante kwaliteit en inzicht in de herkomst van producten. Betch produceert in Nederland en koopt

zijn grondstoffen in Europa. Zo komt staal uit Duitsland, Frankrijk en Italië. Onze productie is traceerbaar: materiaalgegevens en informatie over de productie zijn vastgelegd. Zo is de herkomst (en vervaardiging) van onderdelen te achterhalen. Productie dicht bij de klant is bovendien economisch aantrekkelijk. Je hebt minder transportkosten en je kunt wensen beter afstemmen

‘We blijven ook actief op andere markten’

met klanten en leveranciers. De concurrentie met China kunnen we steeds beter aan, prijsverschil is er bijna niet meer.”

Hoewel een groot deel van de productie geautomatiseerd verloopt, blijft technisch vakmanschap noodzakelijk. Betch werft daarvoor zowel in Nederland als internationaal. Zo werken in Hoogeveen goed opgeleid personeel uit India. „Hun hoogopgeleide partners komen ook naar ons als kennismigrant.” Defensiemateriaal neemt een steeds grotere plaats in bij Betch. Schuinder: „We verwachten dat het binnen twee jaar voor 25 procent van onze omzet zorgt. We blijven ook actief op andere markten. Zo hebben we een brede basis voor nieuwe investeringen in mensen, machines en technologie.”

Om zijn positie in de defensiemarkt verder te ontwikkelen is Betch aangesloten bij de stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV). Die brengt bedrijven, kennisinstellingen en de overheid met elkaar in contact. Sinds kort is Betch ook lid van de Deep Tech Defense Alliance, een Nederlands netwerk van innovatieve technologiebedrijven voor defensiemateriaal. „Ik bezoek ook veel bijeenkomsten en beurzen. Daar leg je contacten met klanten en samenwerkingspartners.”

Staatsubsidie

Eén ding moet Schuinder van het hart. „Voor de West-Europese maakindustrie zijn 2024 en 2025 geen geweldige jaren geweest. Bedrijven hebben ingeteerd op hun vermogen. Gelukkig trekt het nu weer aan en kunnen we opschalen. Maar dat kost tijd en geld. In België, Duitsland, Frankrijk en Italië krijgen bedrijven die voor Defensie produceren staatssubsidie op nieuwe investeringen. Dat zou in Nederland ook moeten gebeuren, anders heb je een ongelijk speelveld in Europa.”

De Beestenbult is veel meer dan een kinderboerderij

MIRTHA ANTHONISSE

HOOGVEEN De Beestenbult viert dit jaar haar 40-jarige bestaan. Maar de kinderboerderij is tegenwoordig meer dan alleen een plek om geitjes te aaien. „Er gebeurt veel achter de schermen wat een bezoeker niet altijd doorheeft”, vertelt teamcoördinator Linda Thalen van Cosis. Wat maakt De Beestenbult na al die jaren zo bijzonder?

In de loop der jaren veranderde De Beestenbult mee met haar bezoekers. Waar vroeger vooral het 'kind' in kinderboerderij centraal stond, is het terrein tegenwoordig veel meer dan dat. Als werk-, dagbestedings- en leerlocatie van zorgorganisatie Cosis vervult de kinderboerderij ook een maatschappelijke rol. „We hebben geprobeerd er een boerderij voor iedereen van te maken”, zegt Thalen. Wie op een doordeweekse

Aanwezigen tijdens het 40-jarige jubileum van kinderboerderij De Beestenbult. DE BEESTENBULT

ochtend over het terrein loopt, ziet al snel dat die rol veel verder reikt dan de dierenweides alleen.

De kinderboerderij in het Steenbergerpark is nog rustig. De eerste bezoekers moeten nog komen, maar

de geur van de konijnenhokken komt je al gauw tegemoet. Naast het hoge gepiep uit het vogelhok klinkt ook het gepruttel van een koffiezetapparaat. Met kopjes koffie in hun handen verzamelt een groepje vrijwilligers en werknemers zich op het bankje voor op het terrein. Hun verhalen lopen uiteen, maar voor velen speelt De Beestenbult een belangrijke rol in het dagelijkse leven. „Wie om wat voor reden dan ook een afstand tot de arbeidsmarkt heeft, kan hier re-integreren. Ook mensen die deelnemen aan de dagbesteding van Cosis vinden hier een plek. Voor sommigen maakt dat echt het verschil.”

‘Hier kan ik iets betekenen’

Een van hen is Arjan (49). Wat voor hem begon als een re-integratieproject, groeide uit tot zeven jaar vrijwilligerswerk. „Voor mij is De Beestenbult gewoon heel belangrijk. Het

is mijn plek waar ik toch nog wat kan betekenen”, vertelt hij met een glimlach. „Waardering vind ik belangrijk en die krijg ik hier ook. Ook al heb ik mijn klachten en kan ik niet alles doen, merk ik wel dat wat ik doe, wordt gewaardeerd. Zowel door cliënten als door medewerkers. Dat maakt dat ik hier nog altijd met veel plezier kom.”

Dat geldt niet alleen voor Arjan. Volgens Thalen zou het voor veel Hoogeveeners een gemis zijn als de kinderboerderij er niet meer was. „Een vrouw vertelde tijdens de jubileumviering dat zij hier als klein meisje al kwam. Natuur en dieren spreken mensen altijd aan”, zegt Thalen. „Je bent altijd bezig om de balans te houden tussen het zorgstukje en bezoekers. Zodat het voor iedereen goed blijft en iedereen een plek heeft op de boerderij.” Misschien is dat wat deze plek na al die jaren zo bijzonder maakt.

Hollandscheveld focust op wonen en voorzieningen

LEONORA DE VRIES

HOLLANDSCHEVELD In Hollandscheveld wordt nog altijd gewerkt aan een dorpsvisie die richting moet geven aan de toekomst van het dorp. De ideeën die inwoners tijdens de jaarmarkt hebben aangebracht, laten zien waar volgens hen de prioriteiten liggen. Vooral wonen, een multifunctionele sporthal en de leefbaarheid van het dorp springen daarbij in het oog.

Tijdens de jaarmarkt kregen inwoners de gelegenheid om mee te denken over de toekomst van Hollandscheveld. De opbrengst van de inventarisatie wordt gebruikt bij het opstellen van de Dorpsvisie Hollandscheveld. Daarbij werken Plaatselijk Belang, Dorpscoöperatie HollandscheveldVerbindt, dorpscentrum 't Anker en B+O Architectuur en Stedenbouw samen. Uit de reac-

ties blijkt dat wonen veruit het belangrijkste onderwerp is. Veel inwoners zien graag meer woningen voor eigen inwoners en vragen aandacht voor passende huisvesting voor senioren. Een Knarrenhof en een zorgcentrum worden daarbij regelmatig genoemd. Ook duurzaam bouwen krijgt steun.

Verder vragen inwoners aandacht voor de verkeersveiligheid. Daarbij worden onder meer de bocht bij de kerk en de straatverlichting aan de Kerkhoflaan genoemd. Ook bestaat de wens om wandel- en fietspaden te verbeteren en na te denken over de verkeerssituatie in en rond het centrum.

Leefbaarheid

Leefbaarheid speelt eveneens een grote rol. Inwoners vinden een schoon, veilig en groen dorp belangrijk. Ook het behoud van de 'Hollandscheveldse mentaliteit' en

waardering voor vrijwilligers worden veel genoemd. Daarnaast leeft de wens om leegstand in het winkelgebied tegen te gaan en voorzieningen toe te voegen, zoals een drogist, horeca en ontmoetingsplekken.

Een multifunctionele sporthal wordt door veel inwoners gezien als een ontbrekende voorziening. Ook uitbreiding van recreatiemogelijkheden, waaronder waterrecreatie, staat hoog op het wensenlijstje.

Voor het vervolg van het traject gaan de betrokken partijen ook in gesprek met basisschoolleerlingen. Hun ideeën moeten eveneens een plek krijgen in de uiteindelijke dorpsvisie, die als leidraad dient voor de verdere ontwikkeling van Hollandscheveld.

Hollandscheveld vanuit de lucht. FOTO: RUDI GRUIZINGA

